

2025 | Toelichting
Jaarstukken en winst uit onderneming

25 M

Belastingdienst

INHOUD

1	Gegevens onderneming	4	52	Privéonttrekkingen in natura/goederen	11
WINST-EN-VERLIESREKENING					
2	Opbrengsten	5	53	Onttrekking privégebruik woning	11
4	Personeelskosten	5	54	Onttrekking privégebruik auto	12
5	Afschrijvingen	6	59	Specificatie aftrek om dubbele belasting te voorkomen volgens de vrijstellingsmethode	12
8	Overige bedrijfskosten	6	60	Specificatie aftrek om dubbele belasting te voorkomen volgens de verrekeningsmethode	13
12	Buitengewone baten	6	61	Toepassing van een bilateraal verdrag, de Belastingregeling voor het Koninkrijk of het Besluit voorkoming dubbele belasting 2001	13
13	Buitengewone lasten	6	WINST UIT ONDERNEMING		14
BALANS					
16	Immateriële vaste activa	7	14	Winst uit onderneming: vrijgestelde winstbestanddelen	14
17	Materiële vaste activa	7	15	Winst uit onderneming: kosten en lasten die niet of gedeeltelijk niet aftrekbaar zijn	14
18	Financiële vaste activa	8	16	Winst uit onderneming: winst uit zeescheepvaart volgens de tonnageregeling	15
19	Voorraden	8	17	Winst uit onderneming: investeringsregelingen	15
21	Effecten	8	20	Winst uit onderneming: medegerechtigde in een onderneming	16
24	Ondernemingsvermogen	8	22	Winst uit onderneming: ondernemersaftrek	16
26	Vorzieningen	9	23	Belastbare winst uit onderneming	18
27	Langlopende schulden	10			
32	Aandeel in het kapitaal	10			
33	Winstaandeel	10			
36	Willekeurige afschrijvingen	10			
41	Onderneming met agrarische activiteiten	10			
43	Materiële vaste activa	11			
49	Berekening maximumverliesbepaling bij medegerechtigdheid	11			
50	Winst uit zeescheepvaart volgens de tonnageregeling	11			

1 Gegevens onderneming

Bij vraag 1a

Volgnummer onderneming

Had u meer ondernemingen? Dan geeft u iedere onderneming een opvolgend nummer. Begin met 001. U moet voor elke onderneming een jaarstukken-deel invullen. Bij de berekening van de belastbare winst uit onderneming (vraag 23b in de aangifte) vult u het ondernemingsvermogen in van alle ondernemingen samen.

Meer jaarstukken delen nodig?

Hebt u meer jaarstukken delen nodig? Bel dan de BelastingTelefoon Buitenland: +31 555 385 385.

Voorbeeld

U had meer ondernemingen, namelijk een vof en een eenmanszaak. Voor de inkomsten uit het samenwerkingsverband zijn alleen op het niveau van het samenwerkingsverband een winst-en-verliesrekening en een balans opgemaakt.

Wat moet u in dit geval doen?

1. Vraag een extra jaarstukken-deel van de aangifte aan bij de BelastingTelefoon Buitenland: +31 555 385 385.
2. Vul het jaarstukken-deel van de aangifte in voor de vof.
3. Specificeer in het jaarstukken-deel van de vof bij vraag 32 en vraag 33 (*Specificatie kapitaal- en winstaandeel*) het kapitaal- en winstaandeel in de vof. Hiermee herleidt u de cijfers van de vof naar uw persoonlijke aangifte.
4. Vul het jaarstukken-deel van de aangifte in voor de eenmanszaak.
5. Combineer in de aangifte M bij vraag 19a en vraag 19d uw aandeel in de vof en de gegevens van de eenmanszaak. Deze hebt u ingevuld in het andere jaarstukken-deel van de aangifte bij stap 2.

Bij vraag 1d Ondernemingsvorm

Samenwerkingsverbanden

Hieronder vallen de samenwerkingsverbanden, zoals de vof, maatschap en cv. Was u medegerechtigde in het vermogen van een onderneming, als commanditair vennoot in een besloten commanditaire vennootschap (cv)? Dan moet u de winst-en-verliesrekening en de balans helemaal invullen.

Bij vraag 1e Medegerechtigde in onderneming of geldverstrekker

Medegerechtigde in onderneming

Was u medegerechtigde in een onderneming of geldverstrekker aan een onderneming en had u resultaat uit die onderneming. Dan beschouwen wij dit als winst uit onderneming. U mag dan geen gebruik maken van bepaalde faciliteiten, zoals de ondernemersaftrek. In deze toelichting wordt bij elke faciliteit aangegeven of u er als medegerechtigde recht op hebt.

Medegerechtigde

U was medegerechtigde in een onderneming als u bijvoorbeeld commanditair vennoot was in een commanditaire vennootschap.

Geldverstrekker

Leende u geld aan een ondernemer en functioneert deze lening in feite als eigen vermogen van de onderneming? Of is de vergoeding voor de lening sterk afhankelijk van de winst van de onderneming? Dan geeft u de opbrengst aan als winst uit onderneming.

Bij vraag 1f Invulmethode balans en winst-en-verliesrekening bij samenwerkingsverbanden

U kunt 2 invulmethoden gebruiken voor de balans en winst-en-verliesrekening, afhankelijk van het soort samenwerkingsverband.

Methode 1: Samenwerkingsverband met jaarstukken op persoonlijk niveau

Als u de balans en de winst-en-verliesrekening op persoonlijk niveau invult, gaat u uit van het aandeel van zowel uzelf als uw vennoot of maat in het samenwerkingsverband. Het aandeel in het samenwerkingsverband neemt u dan per rubriek op. Had u buitenvennootschappelijk ondernemingsvermogen (persoonlijk ondernemingsvermogen, niet van de vennootschap)? Dan neemt u dat op in de persoonlijke balans en winst-en-verliesrekening.

Methode 2: Samenwerkingsverband met jaarstukken van het hele samenwerkingsverband met herleiding van kapitaal- en winstaandeel op persoonlijk niveau

Als u de balans en de winst-en-verliesrekening op het niveau van het samenwerkingsverband invult, geeft u de verdeling per vennoot of maat aan in de herleidingsvragen van het kapitaal- en winstaandeel. Zie vraag 32 en vraag 33.

Buitenvennootschappelijk vermogen

Had u buitenvennootschappelijk ondernemingsvermogen? Kruis dan het vakje buitenvennootschappelijk vermogen aan. Het buitenvennootschappelijk vermogen vult u in op een apart jaarstukken-deel.

Voorbeeld

U had buitenvennootschappelijk ondernemingsvermogen en de onderneming maakt deel uit van een samenwerkingsverband, namelijk een maatschap. U gaat als volgt te werk:

- Vraag een extra jaarstukken-deel aan bij de BelastingTelefoon Buitenland: +31 555 385 385.
- Vul het jaarstukken-deel in voor de maatschap.
- Specificeer in het jaarstukken-deel van de aangifte bij vraag 32 en vraag 33 (*Specificatie kapitaal- en winstaandeel*) het kapitaal- en winstaandeel in de maatschap. Hiermee herleidt u de cijfers van de maatschap naar de persoonlijke aangifte.
- Vul het jaarstukken-deel van de aangifte in voor het buitenvennootschappelijk ondernemingsvermogen.
- Combineer in de aangifte bij de vragen 19a en 19d uw aandeel in de maatschap en de gegevens van het buitenvennootschappelijk ondernemingsvermogen. Deze hebt u ingevuld in het andere deel van de jaarstukken bij stap 2.

Let op!

Alleen bij methode 2 vult u het buitenvennootschappelijk vermogen in op een apart jaarstukken-deel voor buitenvennootschappelijk vermogen.

Bij vraag 1h Boekjaar onderneming

Was het boekjaar gelijk aan het kalenderjaar? Vul dan de begin- en einddatum van het kalenderjaar in. Het boekjaar van de onderneming kan ook afwijken van het kalenderjaar. Vul dan de begin- en einddatum in van het gebruikte boekjaar.

Bij vraag 1j Wijziging waarderingssstelsel van activa en/of passiva

Het gaat om wijzigingen in balansposten. Bijvoorbeeld een wijziging in het systeem van:

- voorraadwaardering

Bijvoorbeeld vervanging van een systeem van waardering op kostprijs of lagere marktwaarde door een ijzerenvoorraadstelsel.

- afschrijving

Bijvoorbeeld vervanging van een systeem van lineaire afschrijving door een systeem van afschrijving naar boekwaarde.

Let op!

Een wijziging van het waarderingssstelsel is alleen toegestaan als goed koopmansgebruik dit rechtvaardigt. Ook het nieuwe waarderingssstelsel moet in overeenstemming zijn met goed koopmansgebruik. De stelselwijziging mag niet willekeurig zijn en mag ook niet als het u alleen gaat om een eenmalig belastingvoordeel. Als u eenmaal een methode hebt gekozen, moet u deze methode de volgende jaren ook gebruiken.

Goed koopmansgebruik betekent zoiets als de boekhouding op een algemeen geaccepteerde manier voeren. Daarbij hoort onder andere dat de boekhouding waarheidsgetrouw is, en past bij het type onderneming.

Bij vraag 1k Willekeurige afschrijving

Willekeurige afschrijving betekent dat u naast de gebruikelijke afschrijving zelf bepaalt hoe en wanneer u een bedrijfsmiddel afschrijft. Dit geldt voor bepaalde bedrijfsmiddelen zoals milieu-investeringen. De boekwaarde van het bedrijfsmiddel mag niet lager zijn dan de restwaarde. Een startende ondernemer kan ook zelf bepalen hoe en wanneer hij bedrijfsmiddelen afschrijft die hij in de startfase van zijn onderneming koopt. Hij moet dan wel voldoen aan enkele voorwaarden.

Meer informatie over willekeurige afschrijving van bepaalde milieu-vriendelijke investeringen vindt u in de brochure *Milieulijst*. Op rvo.nl kunt u deze brochure downloaden.

Bij vraag 1l Privéstortingen en onttrekkingen van activa

Hebt u de vraag met 'Ja' beantwoord? Omschrijf dan bij *Specificatie bij vraag 1l* de materiële activa die u hebt ingebracht of uit de onderneming hebt gehaald.

Bij vraag 1m Privéstortingen van onroerende zaken

Hebt u de vraag met 'Ja' beantwoord? Omschrijf dan bij *Specificatie bij vraag 1m* de onroerende zaken die u hebt ingebracht.

Bij vraag 1n Onttrekkingen van onroerende zaken

Hebt u de vraag met 'Ja' beantwoord? Omschrijf dan bij *Specificatie bij vraag 1n* de onroerende zaken die u hebt onttrokken.

Bij vraag 1o Schadeloosstelling

Hebt u de vraag met 'Ja' beantwoord? Vul dan ook vraag 30 in.

Bij vraag 1p Doorschuiving

Doorschuiven betekent dat een onderneming of een gedeelte daarvan wordt overgedragen aan een ander zonder dat een eindafrekening over de stakingswinst plaatsvindt.

In de volgende situaties kan een ondernemer (een gedeelte van) zijn onderneming (onder voorwaarden) doorschuiven en een eindafrekening voorkomen:

- De ondernemer is overleden en zijn erfgenamen gaan verder met de onderneming.
- Het huwelijk van de ondernemer wordt ontbonden.
- De ondernemer draagt zijn onderneming over aan een andere ondernemer uit het samenwerkingsverband met wie hij al minimaal 36 maanden heeft samengewerkt.
- De onderneming krijgt een doorstart.
- De ondernemer brengt zijn gehele onderneming in een eigen bv.
- De ondernemer draagt zijn onderneming over aan een werknemer die al minimaal 36 maanden bij hem in loondienst is geweest.

Hebt u de vraag met 'Ja' beantwoord? Vul dan ook de vragen in bij *Specificatie bij vraag 1p*.

Bij vraag 1q Agrarische activiteiten

Een onderneming met agrarische activiteiten is een bedrijf dat is gericht op het maken van producten van akkerbouw, weidebouw of tuinbouw. Daarbij horen ook fruitteelt en het kweken van bomen, bloemen, bloembollen en paddenstoelen. Bij een veehouderij horen daar het fokken, mesten of houden van dieren bij, mits gericht op het verbruik door de consument. Ook binnenvisserij en visteelt gelden als een agrarisch bedrijf. Dit geldt niet voor een dierentuin of hertenkamp.

Hebt u de vraag met 'Ja' beantwoord? Vul ook vraag 41 t/m vraag 46 in.

Winst-en-verliesrekening

2 Opbrengsten

Bij vraag 2a Netto-omzet

Meestal bestaat de netto-omzet uit het totale bedrag aan leveringen en/of diensten die in het boekjaar zijn verricht.

Bij vraag 2c Geactiveerde productie voor het eigen bedrijf

Vul hier de opbrengsten in die u hebt behaald uit geactiveerde productie voor uw eigen bedrijf. Geactiveerde productie is de productie van bedrijfsmiddelen voor het eigen bedrijf. Bijvoorbeeld het maken en onderhouden van machines die alleen binnen het bedrijf worden gebruikt.

4 Personeelskosten

Bij vraag 4a Lonen en salarissen

Vermeld het totale bedrag aan brutolonen volgens de verzamel-loonstaat in de boekhouding. Hebt u ziektegeden en soortgelijke bedragen ontvangen? Trek dan die bedragen af van het totaalbedrag.

Bij vraag 4b Arbeidsbeloning aan fiscale partner

Vul de vergoeding in voor arbeid door uw fiscale partner. Was deze vergoeding lager dan € 5.000? Dan moet u het afgetrokken bedrag bijtellen in de fiscale winstberekening (zie vraag 19 in de aangifte).

Bij vraag 4e Overige personeelskosten

Bij overige personeelskosten vult u kosten in die u voor uw personeel maakte. Bijvoorbeeld:

- kosten van voorzieningen voor het personeel (zoals kinderopvang)
 - bijdragen aan personeelsfondsen of -feesten
 - verstrekte onkostenvergoedingen (voor zover niet onder lonen opgenomen)
 - reis- en verblijfkosten en representatiekosten
- Dit zijn bijvoorbeeld kosten voor dienstreizen en verblijfkosten tijdens die reizen, en kosten van recepties

Bij vraag 4f Ontvangen uitkeringen en subsidies

Dit zijn subsidies en uitkeringen die rechtstreeks aan u zijn betaald en die zijn bedoeld om de arbeidsparticipatie te bevorderen van langdurig werklozen, allochtonen en mindervalide mensen.

5 Afschrijvingen

Het gaat hier om afschrijvingen op bedrijfsmiddelen. Zie de uitleg bij vraag 17 voor een omschrijving van het begrip bedrijfsmiddelen. De jaarlijkse afschrijving is het deel van de aanschaf- of voortbrengingskosten dat nog niet is afgeschreven en dat u aan het boekjaar kunt toerekenen.

De jaarlijkse afschrijving op bedrijfsmiddelen is gesteld op maximaal 20% van de (oorspronkelijke) aanschaf- of voortbrengingskosten. De afschrijving op goodwill is maximaal 10% van de (oorspronkelijke) aanschafkosten. De beperking geldt op jaarbasis. Op een bedrijfsmiddel dat halverwege een jaar wordt aangeschaft, mag u daarom slechts de helft van het maximum toelaatbare afschrijvingsbedrag afschrijven.

Voor de afschrijving op (bedrijfs)gebouwen gelden aanvullende beperkingen. Zie de uitleg bij vraag 17a.

8 Overige bedrijfskosten

Bij vraag 8a Autokosten en transportkosten

Vul hier de auto- en transportkosten in van de onderneming.

Let op!

Waren er in 2025 (bestel)auto's aanwezig in de onderneming? Bijvoorbeeld in eigendom, lease of huur? En was het mogelijk om 1 of meer van deze auto's privé te gebruiken? Dan moet u ook vraag 54 invullen.

Bij vraag 8b Huisvestingskosten

Had u een werkruimte in uw privéwoning? Dan zijn de kosten daarvan meestal niet aftrekbaar. In een aantal situaties zijn deze kosten wel aftrekbaar. Kijk op belastingdienst.nl voor meer informatie.

Bij vraag 8e Andere kosten

Premies betaald aan een bedrijfstakpensioenfonds of beroepspensioenregeling

Nam u als ondernemer deel in een verplicht bedrijfstakpensioenfonds? Dan mag u (een deel van) de verplichte premies die u in 2025 aan het pensioenfonds betaalde aftrekken. Voorwaarde is dat uw pensioenopbouw in 2025 niet hoger was dan 1,875% van het pensioengevend inkomen volgens het middelloonstelsel. Dit pensioengevend inkomen mag maximaal € 137.800 zijn.

Naast de verplichte premies mag u de premies aftrekken die u betaalde voor vrijwillige aanvulling op de bedrijfstak- en beroepspensioenregeling. De aftrekbare vrijwillige premie in een jaar is maximaal een derde van de verschuldigde verplichte premies voor de pensioenregeling.

U vermeldt de aftrekbare premies in de Jaarstukken als aftrekbare kosten bij vraag 8e.

Op belastingdienst.nl vindt u meer informatie over de aftrek van betaalde premies voor een bedrijfstakpensioenfonds of bedrijfstak- en beroepspensioenregeling.

12 Buitengewone baten

Bij vraag 12b Opheffing positieve terugkeerreserve

De positieve terugkeerreserve neemt u uiterlijk bij staking van de onderneming in de winst op. Als een gedeelte van de onderneming wordt gestaakt, neemt u een evenredig deel van de positieve terugkeerreserve in de winst op.

13 Buitengewone lasten

Het gaat hier om de resultaten die niet voortkomen uit de gewone bedrijfsvoering.

Bij vraag 13a Afboeking herinvesteringsreserve op gekochte activa

Het gaat om de situatie waarbij u de boekwinst die u hebt behaald bij de eerdere verkoop van een bedrijfsmiddel, hebt afgeboekt op de aanschafprijs van het nieuwe bedrijfsmiddel. Vul het bedrag in waarmee de aanschafprijs van het nieuwe bedrijfsmiddel is afgeboekt.

Bij vraag 13b Opheffing negatieve terugkeerreserve

U mag alleen de negatieve terugkeerreserve aftrekken van de winst als de onderneming wordt gestaakt.

16 Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn bijvoorbeeld: computersoftware, goodwill, octrooien en patenten. Het zijn activa van een onderneming die niet tastbaar zijn. Vul de immateriële vaste activa in als u hiervoor hebt betaald of nog moet betalen. In principe brengt u in de volgende jaren de immateriële vaste activa door afschrijving ten laste van de winst. Vul de aanschaf- en voortbrengingskosten, de boekwaarde aan het begin en het einde van het jaar in.

Bij vraag 16a Goodwill

Overgenomen goodwill is een bedrijfsmiddel waarop u maximaal 10% per jaar mag afschrijven.

17 Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn bedrijfsmiddelen (zaken of voorwerpen) die als duurzame kapitaalgoederen het vaste kapitaal van het bedrijf vormen. Bijvoorbeeld:

- grond en gebouwen
- machines en installaties
- transportmiddelen en computers

Kosten van aanschaf en verbetering van bedrijfsmiddelen

U rekent tot de aanschafprijs ook de kosten van het bedrijfsklaar maken van het bedrijfsmiddel en alle kosten die verbonden zijn met de aanschaf. Ook de kosten van verbetering van het bedrijfsmiddel moet u op de balans activeren en vervolgens afschrijven.

Bijvoorbeeld: de kosten van verbetering van een gehuurd gebouw voor rekening van de huurder, moet de huurder zelf activeren en afschrijven.

Waardering van bedrijfsmiddelen

U waardeert bedrijfsmiddelen en andere bezittingen tegen de aanschafprijs min de afschrijving. Dit geldt niet als u aannemelijk maakt dat de bedrijfswaarde duurzaam lager is dan de boekwaarde die is ontstaan. Omstandigheden die al bekend waren bij het investeren in een bedrijfsmiddel, geven geen aanleiding voor een afwaardering naar een lagere bedrijfswaarde. De bedrijfswaarde (going-concernwaarde) is de waarde van het object onder de geldende omstandigheden.

Investeren in een bedrijfsmiddel en herinvesteringsreserve

U mag de boekwinst op bedrijfsmiddelen opnemen in een herinvesteringsreserve. Voorwaarde is dat u op de balansdatum een voornemen hebt om te herinvesteren in een bedrijfsmiddel. Hebt u een bedrijfsmiddel verkocht? De boekwinst op het verkochte bedrijfsmiddel neemt u niet op in de fiscale winst, maar voegt u toe aan de herinvesteringsreserve. Hiermee voorkomt u dat er direct belasting wordt geheven over die boekwinst.

Gaat u herinvesteren? Boek dan de gereserveerde boekwinst als een 1e afboeking op de aanschafprijs van het aangeschafte bedrijfsmiddel. Door de afboeking mag de boekwaarde van het nieuwe bedrijfsmiddel niet lager worden dan de boekwaarde van het vervreemde bedrijfsmiddel op het moment van vervreemding. Het restant van de reserve kunt u afboeken op een eventuele volgende investering die u binnen de herinvesteringsstermijn doet.

Ontving u een verzekeringsuitkering voor een verdwenen of beschadigd bedrijfsmiddel? Dan mag u de eventuele boekwinst gebruiken als afboeking op de kostprijs van een nieuw bedrijfsmiddel. Ook dan mag de boekwaarde van het nieuwe bedrijfsmiddel niet lager zijn dan de boekwaarde van het oude bedrijfsmiddel.

De afschrijving tot aan de bodemwaarde heeft geen invloed op het afboeken van de herinvesteringsreserve op een vervangend gebouw. Door de afboeking kan daarom de boekwaarde van een gebouw onder de bodemwaarde komen te liggen.

Het begrip bodemwaarde is een fiscaal begrip. Het heeft niets te maken met de waarde van de grond. Het is ook niet helemaal hetzelfde als de restwaarde.

Tot en met 2023 was de bodemwaarde van een bedrijfspand afhankelijk van de bestemming van het gebouw (verhuur of eigen gebruik).

Vanaf 2024 is de bodemwaarde voor bedrijfspanden gelijk aan de WOZ-waarde. Er is een overgangsregeling voor gebouwen waarop u nog geen 3 jaar hebt afgeschreven.

Hebt u vóór 1 januari 2024 een gebouw in eigen gebruik genomen? En is op dat gebouw nog geen 3 jaar afgeschreven? Dan mag u tot 3 jaar na het in gebruik nemen van het gebouw nog rekening houden met 50% van de WOZ-waarde als bodemwaarde.

Afwaardering naar een lagere bedrijfswaarde blijft wel mogelijk. Omstandigheden die al bekend waren bij het investeren in een bedrijfsmiddel, geven geen aanleiding voor een afwaardering naar een lagere bedrijfswaarde.

Afschrijving

Omdat bedrijfsmiddelen een aantal jaren meegaan, mag u niet alle kosten aftrekken in het jaar van aanschaf. In plaats daarvan moet u afschrijven. Dat houdt in dat u de kosten verdeelt over de jaren waarin u het bedrijfsmiddel gebruikt. Elk jaar kunt u dus een deel van de kosten aftrekken. Het verschil tussen de aanschafwaarde en restwaarde is de afschrijving. Deze spreidt u uit over de jaren waarin het gebruikt wordt voor het drijven van uw onderneming.

De restwaarde is het geschatte verkoopbedrag van het bedrijfsmiddel aan het einde van de gebruiksduur in de onderneming. Er zijn verschillende afschrijvingssystemen. De meest gebruikelijke is de afschrijving op basis van een vast percentage van de aanschafwaarde, min de restwaarde. U boekt dan de aanschafwaarde min de restwaarde in gelijke delen jaarlijks van de winst af.

Gaat het om afschrijving van een bedrijfsmiddel waarvan het nut in de eerste jaren groter is dan in latere jaren? Dan mag u in de eerste jaren meer afschrijven dan in de latere jaren. Dit kan door elk jaar een vast percentage van de boekwaarde af te schrijven tot op de restwaarde. U moet wel rekening houden met de maximaal toegestane afschrijving van 20% van de oorspronkelijke aanschaf- of voortbrengingskosten.

Voorbeeld

U koopt een machine. De aanschafprijs bedraagt € 30.000, de vermoedelijke gebruiksduur is 10 jaar en de restwaarde na 10 jaar is € 5.000. Berekening van de afschrijving: $(€ 30.000 - € 5.000) : 10 = € 2.500$ per jaar. Als u een bedrijfsmiddel maar een deel van het jaar hebt gebruikt, dan mag u alleen over dat deel afschrijven. Stel dat u de machine op 1 oktober hebt gekocht, dan mag u over dat jaar afschrijven: $3/12 \times € 2.500 = € 625$.

Bij vraag 17a (Bedrijfs)gebouwen en (bedrijfs)terreinen

De normale jaarlijkse afschrijving op gebouwen is beperkt. U mag alleen afschrijven op het deel van de boekwaarde van het gebouw dat hoger is dan de bodemwaarde.

Bepaal de afschrijving op basis van de (vermoedelijke) gebruiksduur en de (geschatte) restwaarde. U mag alleen op een gebouw afschrijven als de boekwaarde hoger is dan de bodemwaarde en de afschrijving maximaal het verschil daartussen bedraagt. Voor (bedrijfs)gebouwen gaan we uit van een gebruiksduur van 30 à 50 jaar. Is een gebouw aan te merken als milieubedrijfsmiddel? Dan mag de waarde van dat gebouw dalen beneden de bodemwaarde.

Willekeurige afschrijving milieubedrijfsmiddelen

De beperking op afschrijving gebouwen wordt niet toegepast voor gebouwen die als milieubedrijfsmiddel zijn gekwalificeerd. De boekwaarde voor een dergelijk gebouw mag dalen beneden de bodemwaarde. Milieubedrijfsmiddelen kunt u voor 75% willekeurig afschrijven. Op het restant past u de normale afschrijving toe.

(Bedrijfs)terreinen slijten niet. Daarom mag u daar niet op afschrijven. U mag wel afschrijven op verbeteringen aan de (bedrijfs)terreinen, zoals drainage, damwanden en dergelijke.

Gebouwen die als milieubedrijfsmiddel zijn gekwalificeerd vindt u in de *Milieulijst*. Op rvo.nl kunt u deze downloaden.

Bij vraag 17b Machines en installaties

Bepaal de afschrijving op basis van de (vermoedelijke) gebruiksduur en de (geschatte) restwaarde. De gebruiksduur van machines en installaties hangt sterk af van de aard en de mate van slijtage of veroudering. Hiervoor is geen vuistregel te geven.

18 Financiële vaste activa

Vermeld langlopende hypothecaire of andere vorderingen en het bezit aan effecten die u niet als belegging hield. Effecten die u als belegging hield, vult u in bij vraag 21.

Vermeld de overige (hypothecaire) vorderingen. Vul het nominale bedrag (het oorspronkelijke bedrag van de lening) en de boekwaarde in. Deze boekwaarde kan afwijken van het nominale bedrag als het gaat om vorderingen in vreemde valuta of om (gedeeltelijk) niet-inbare vorderingen.

19 Voorraden

Voorraden zijn zaken die in een bedrijf aanwezig zijn om te bewerken of te verkopen en die bestemd zijn voor de omzet. Hierin onderscheiden voorraden zich van bedrijfsmiddelen en andere bezittingen.

Bij vraag 19b Onderhanden werk

Het gaat hierbij om langlopende projecten en opdrachten. Onderhanden werk is bijvoorbeeld een bouwwerk waaraan langere tijd wordt gewerkt.

In de kostprijs neemt u alle direct toerekenbare kosten mee, zoals lonen, materialen, kosten en afschrijving van gebruikte machines, energie en werk door derden. Ook moet u het constante deel van de algemene kosten, zoals loonkosten van de algemene leiding en huisvestingskosten, in de waardering opnemen en moet u (een evenredig deel van) de winstopslag activeren.

Wij hebben met het bedrijfsleven praktische afspraken gemaakt over waardering van onderhanden werk. Op belastingdienst.nl kunt u deze *Uitwerking Waardering Onderhanden Werk* downloaden.

21 Effecten

Bij vraag 21a Effecten

Vul de effecten in die zijn aangeschaft met tijdelijk overtollige liquiditeiten. De effecten die zijn gekocht met duurzaam overtollige liquiditeiten, brengt u over naar het privévermogen.

24 Ondernemingsvermogen

Bij vraag 24a Egalisatiereserve

Voor kosten en lasten van de bedrijfsuitoefening van dit boekjaar die pas in een later jaar tot een piek in de uitgaven leiden, mag een zogenoemde egalisatiereserve worden gevormd. Denk bijvoorbeeld aan onderhoudskosten aan gebouwen en schepen, waarbij het daadwerkelijke onderhoud periodiek in de loop van een aantal jaren plaatsvindt.

Het bedrag dat u mag reserveren, hangt af van de verwachte hoogte van de toekomstige kosten en van het tijdstip waarop u de kosten maakt. U moet dus een redelijke schatting maken. Blijkt achteraf dat de schatting te hoog is uitgevallen? Neem het overschot dan op in de winst.

De jaarlijkse toevoeging hoeft niet altijd gelijk te zijn. Deze kan bijvoorbeeld wijzigen als de kosten zijn gestegen in het jaar van toevoeging, of als de periode verandert. Maar u mag geen rekening houden met eventuele toekomstige kostenstijgingen.

U mag een aparte reserve vormen per bedrijfsmiddel. Ook kunt u een reserve vormen per object, bijvoorbeeld voor onderhoud dat eens in de 10 jaar gebeurt en onderhoud dat eens in de 15 jaar wordt uitgevoerd. In de balans vermeldt u de boekwaarde van het totaal van de afzonderlijke egalisatiereserves.

Samenwerkingsverband

Maakte u deel uit van een samenwerkingsverband? Dan moet u de wijziging in de egalisatiereserve opgeven naar rato van uw aandeel in het samenwerkingsverband.

Bij vraag 24b Herinvesteringsreserve

In de herinvesteringsreserve mag de boekwinst op bedrijfsmiddelen worden opgenomen. Voorwaarde is dat er op de balansdatum een voornemen tot herinvesteren in een bedrijfsmiddel is. De boekwinst is in het saldo van de fiscale winstberekening opgenomen. Door de boekwinst aan de herinvesteringsreserve toe te voegen en deze toevoeging van het saldo van de fiscale winstberekening af te trekken, voorkomt u dat er direct belasting wordt geheven over die boekwinst.

Vindt de herinvestering plaats, dan boekt u de gereserveerde boekwinst als een eerste afboeking op de aanschafprijs van het aangeschafte bedrijfsmiddel. Door de afboeking mag de boekwaarde van het nieuwe bedrijfsmiddel niet lager worden dan de boekwaarde van het vervreemde bedrijfsmiddel op het moment van vervreemding. De 1e afboeking verlaagt de afschrijvingsbasis van het nieuwe bedrijfsmiddel.

Als er geen voornemen tot herinvesteren meer is, voegt u de reserve toe aan de winst. Dit moet uiterlijk worden gedaan in het 3e jaar dat volgt op het jaar waarin de reserve is gevormd.

Deze termijn van 3 jaar kan alleen worden verlengd als:

- voor de herinvestering een langer tijdvak vereist is
 - de herinvestering door bijzondere omstandigheden is vertraagd
- Voorwaarde hierbij is dat de uitvoering van de aanschaffing of voortbrenging al is gestart.

Ook deze onttrekking aan de herinvesteringsreserve moet u bij het saldo van de fiscale winstberekening tellen. Zo vindt alsnog belastingheffing over de boekwinst plaats.

Samenwerkingsverband

Maakte u deel uit van een samenwerkingsverband? Dan moet u de wijziging in de herinvesteringsreserve opgeven naar rato van uw aandeel in het samenwerkingsverband.

Bij vraag 24c Oudedagsreserve

Als ondernemer voor de inkomstenbelasting mag u jaarlijks een deel van de winst reserveren voor uw oudedagsvoorziening. Dat gereserveerde deel heet de oudedagsreserve. Sinds 2023 is het niet meer mogelijk om een bedrag toe te voegen aan de oudedagsreserve.

Staat er een oudedagsreserve op de balans? Dan blijven de regels gelden rond het afwikkelen.

Let op!

De afname van de oudedagsreserve vormt geen onderdeel van de winst die wordt bepaald volgens de winst-en-verliesrekening. Door het invullen van vraag 18g in de aangifte verwerken wij de afname in de belastbare winst uit onderneming.

Saldo oudedagsreserve bij 'Fiscaal: ondernemingsvermogen'

De afname oudedagsreserve verwerkt u als volgt bij vraag 24e:

Fiscaal: ondernemingsvermogen.

Afname van de oudedagsreserve:

- Verminder het bedrag van de oudedagsreserve in de specificatie *Fiscaal: ondernemingsvermogen.*
- Verhoog het bedrag van het eigen vermogen (exclusief de fiscale reserves) in de specificatie *Fiscaal: ondernemingsvermogen* met hetzelfde bedrag.

Samenwerkingsverband

Als u deel uitmaakte van een samenwerkingsverband, moet u de wijziging in de oudedagsreserve opgeven overeenkomstig uw aandeel in het samenwerkingsverband.

Wanneer neemt de reserve af of verdwijnt de reserve?

Als de oudedagsreserve afneemt, betekent dat dat de winst groter is. Het bedrag van de afname van de reserve of het bedrag waarmee de reserve verdwijnt, wordt namelijk aan de winst toegevoegd.

In de volgende situaties neemt de oudedagsreserve af:

- Bij aankoop van een lijfrente voor een inkomensvoorziening met het verzoek aan ons de oudedagsreserve met dat bedrag te laten afnemen.
- Het bedrag van de oudedagsreserve is hoger dan het ondernemingsvermogen terwijl:
 - u de onderneming geheel of gedeeltelijk staakt, of
 - u in 2025 de AOW-leeftijd hebt bereikt, of
 - u in de kalenderjaren 2024 en 2025 niet hebt voldaan aan het urencriterium (zie de uitleg bij vraag 22 van het gedeelte winst uit onderneming achterin deze toelichting).

Vul de stand van de oudedagsreserve aan het eind en begin van het boekjaar in.

26 Voorzieningen

Bij vraag 26a Garantievoorziening

Bestaat op de balansdatum een reële kans dat de onderneming zal worden aangesproken voor een verleende garantie op verkochte artikelen? Dan mag u daarvoor een voorziening opvoeren. De grootte van de voorziening kunt u meestal bepalen aan de hand van de bedragen waarvoor de onderneming in het verleden is aangesproken. Vul ook de specificatie bij vraag 39 in.

Bij vraag 26b Overige voorzieningen

Specificeer de voorzieningen die u invult bij vraag 40.

Let op!

Het totaal van de bedragen die u in de specificatie (vraag 40) invult bij *Bedrag voorziening einde boekjaar* moet gelijk zijn aan het bedrag dat u eerder hebt ingevuld in de fiscale balans: passiva, bij *Boekwaarde einde boekjaar*.

27 Langlopende schulden

U splitst de schulden op basis van de gevraagde categorieën.

Bij rentedragende schulden vult u het nominale bedrag in. Als het gaat om renteloze schulden of schulden met een zeer lage rente, moet u de schuld waarderen alsof u een gebruikelijke rente verschuldigd zou zijn.

32 Aandeel in het kapitaal

Bij vraag 32a Aandeel in het kapitaal volgens contract

Vul uw aandeel in het totale kapitaal van het samenwerkingsverband in. Ga hierbij uit van de samenwerkingsovereenkomst.

Bij vraag 32b Overig aandeel in het kapitaal

Vul uw aandeel in het totale kapitaal van het samenwerkingsverband in dat buiten de samenwerkingsovereenkomst valt.

33 Winsttaandeel

Bij vraag 33a Vergoeding voor arbeid

Vul de vergoeding voor arbeid in die u ontving uit het samenwerkingsverband.

Bij vraag 33b Overige vergoedingen

Vul de overige vergoedingen in die u ontving uit het samenwerkingsverband. Bijvoorbeeld een vergoeding voor kapitaalbijbreng.

Bij vraag 33c Verdeling restant winst

Vul uw aandeel in het restant van de winst uit het samenwerkingsverband in. Dit is dus het deel dat overblijft na uitkering van de vergoeding voor arbeid (vraag 33a) en de overige vergoedingen (vraag 33b).

36 Willekeurige afschrijvingen

De willekeurige afschrijving geldt alleen voor bepaalde milieubedrijfsmiddelen (de VAMIL-regeling).

Op belastingdienst.nl vindt u meer informatie over willekeurige afschrijving.

41 Onderneming met agrarische activiteiten

Bij vraag 41a Omschrijving aard onderneming

Vul de agrarische activiteiten in die de onderneming in dit boekjaar heeft uitgeoefend. U kunt meerdere activiteiten invullen. Maak een keuze uit de volgende categorieën:

- bloembollen- en bloemknollenkwekerij
- pluimvee- en gevogeltefokkerij
- rundvee- en kleinveefokkerij
- groentekwekerij
- akkerbouw
- varkensfokkerij

Als de activiteiten van de onderneming niet vallen onder 1 of meer van deze categorieën, vul dan in 'overig'.

Bij vraag 41b Was er sprake van een afwijking van de landbouwnormen?

U mag afwijken van de normen als u aannemelijk kunt maken dat deze, gelet op de specifieke situatie, te hoog zijn vastgesteld. Vul dan de afwijkingen in ten opzichte van de bedragen die zijn genoemd in de *Landelijke landbouwnormen*.

Meer informatie vindt u in de *Landelijke landbouwnormen*.

Op belastingdienst.nl kunt u deze downloaden

Bij vraag 41f Gegevens vervreemding grond

Kadastrale gemeente

Vul de gemeente in waarin de percelen liggen die de onderneming in dit boekjaar heeft vervreemd of onttrokken. Gaat het om verschillende gemeenten? Scheid deze dan van elkaar met een komma (,).

Sectie en nummer

Vul de kadastrale secties en nummers in van de percelen die de onderneming in dit boekjaar heeft vervreemd of onttrokken. Zet een puntkomma (;) tussen de gegevens van verschillende percelen. U vindt de kadastrale secties en nummers op de WOZ-beschikking.

Datum vervreemding of onttrekking

Vul de datum in waarop de onderneming in dit boekjaar voor het eerst agrarische grond heeft vervreemd of waarop de ondernemer de grond heeft onttrokken.

Verkoopprijs

Vul het totaal in van de verkoopprijzen van de percelen die de onderneming in dit boekjaar heeft vervreemd of die u hebt onttrokken.

Bij vraag 41g Onttrekking of vervreemding van onroerende zaken

Na beëindiging van een traditionele pachtovereenkomst kan een pachter gebruikmaken van zijn voorkeursrecht en de voorheen gepachte grond kopen. Dan ontstaat het zogenoemde pachtersvoordeel: het verschil tussen de waarde van het land in vrij opleverbare staat en de aankoopprijs van de pachter (de waarde in verpachte staat). De pachter koopt namelijk het land van de verpachter met inachtneming van de waarde drukkende factor dat het land verpacht is. De pachtovereenkomst gaat verloren na de koop, omdat de pachter en eigenaar dan dezelfde persoon zijn. De ex-pachter kan het land nu tegen de vrije agrarische verkeerswaarde verkopen.

Het pachtersvoordeel valt niet onder de landbouvvrijstelling. Er is namelijk geen sprake van een waardeverandering van de grond, maar van een waardeverandering vanwege de pachtovereenkomst.

Het pachtersvoordeel leidt alleen tot belastingheffing als daadwerkelijk pachtersvoordeel wordt gerealiseerd. Dat is het geval als onroerende zaken:

- worden verkocht
- op een andere manier worden vervreemd
- worden overgebracht naar het privévermogen

43 Materiële vaste activa

Bij vraag 43a Dieren

Met ‘dieren’ bedoelen wij: bedrijfsmatig gehouden dieren zoals rundvee, varkens, pluimvee, schapen, geiten, konijnen, enzovoort. De winst op dieren bepalen we volgens de *Landelijke landbouwnormen*. U mag afwijken van de vastgestelde normen als u aannemelijk maakt dat de normen, gelet op de specifieke situatie, te hoog zijn vastgesteld.

Bij vraag 43b Plantgoed, pootgoed en boomopstanden

De winst op plantgoed, pootgoed en boomopstanden wordt bepaald volgens de *Landelijke landbouwnormen*. U mag afwijken van de vastgestelde normen als u aannemelijk maakt dat de normen, gelet op de specifieke situatie, te hoog zijn.

Bij vraag 43c Overige activa landbouw

Als agrarische materiële vaste activa in de *Landelijke landbouwnormen* staan, wordt de winst daarover bepaald volgens deze normen. U mag afwijken van de vastgestelde normen als u aannemelijk maakt dat de normen, gelet op de specifieke situatie, te hoog zijn.

Meer informatie vindt u in de *Landelijke landbouwnormen*. Op belastingdienst.nl kunt u deze downloaden.

49 Berekening maximum-verliesbepaling bij medegerechtigdheid

Bij vraag 49a Toetssaldo voorgaande jaren

Vul het totaal in van de winsten of verliezen die u als medegerechtigde vanaf 2001 hebt genoten. Neem de bedragen vóór de maximumverliesbepaling.

Bij vraag 49b Toetssaldo dit boekjaar

Vul de winsten of verliezen vóór de maximumverliesbepaling in die u als medegerechtigde in dit boekjaar had.

Bij vraag 49d Toetsvermogen eind vorig boekjaar

Vermeld (het aandeel in) de boekwaarde van het ondernemingsvermogen op het moment dat u medegerechtigd werd.

Bij vraag 49e Stortingen dit boekjaar voor maximumverliesbepaling

Het gaat om eventuele privéstortingen die u in dit boekjaar hebt gedaan in de onderneming(en) waarin u medegerechtigd was.

Bij vraag 49f Onttrekkingen dit boekjaar voor maximumverliesbepaling

Het gaat om eventuele privéonttrekkingen die u in dit boekjaar hebt gedaan uit de onderneming(en) waarin u medegerechtigd was.

50 Winst uit zeescheepvaart volgens de tonnageregeling

Specificatie winst uit zeescheepvaart

Op deze bladzijdes kunt u de winst uit zeescheepvaart invullen op basis van de tonnage van de schepen waarmee u de winst behaalde (tonnageregeling). Om de tonnageregeling te mogen gebruiken, is toestemming van ons nodig. U moet hiervoor een verzoek hebben ingediend. U geeft de winst aan bij vraag 16b van de aangifte M. In de kolom ‘schip vaart onder vlag van land’ vult u de landcode in. De landcode bestaat altijd uit 3 letters. De *Landcodelijst* vindt u in de toelichting bij het aangifteformulier M op bladzijde 5.

Bij de berekening gelden de aangegeven bedragen per dag uit de volgende tabel.

Tabel tonnageregeling

Bedrag per dag per 1.000 nettoton	
Tot en met 1.000 nettoton	€ 9,08
Voor zover meer dan 1.000 en niet meer dan 10.000 nettoton	€ 6,81
Voor zover meer dan 10.000 en niet meer dan 25.000 nettoton	€ 4,54
Voor zover meer dan 25.000 en niet meer dan 50.000 nettoton	€ 2,27
Voor zover meer dan 50.000 nettoton	€ 0,50

52 Privéonttrekkingen in natura/goederen

Maakte u privé gebruik van een fiets die bij het vermogen van uw onderneming hoorde? Dan moet u een bedrag voor privégebruik bij de winst tellen. De bijtelling is 7% van de adviesprijs van de fiets. Kunt u de adviesprijs niet achterhalen? Neem dan de adviesprijs van een vergelijkbare fiets.

53 Onttrekking privégebruik woning

Woonde u in een pand dat in zijn geheel tot uw ondernemingsvermogen behoorde? En was dit uw hoofdverblijf? Dan moet u het woningforfait bij de winst tellen. Het kan ook gaan om een pand dat de onderneming huurde en waarvan u een deel als woning gebruikte.

Gebruik voor het bepalen van het woningforfait de Tabel *woningforfait* van de woning die tot het ondernemingsvermogen behoorde. Als de woning u maar een deel van het jaar ter beschikking stond, bereken dan een evenredig deel van het woningforfait over die periode.

Gebruikte u het bedrijfspand maar voor een deel als woning, dan wordt de bijtelling bepaald aan de hand van de waarde van het woningdeel. De WOZ-waarde van het volledige bedrijfspand moet dan naar verhouding op het woongedeelte worden toegepast.

Tabel woningforfait van de woning die tot het ondernemingsvermogen behoorde

Waarde van het woongedeelte Van	Woningforfait tot en met	
-	€ 12.500	0,65%
€ 12.501	€ 25.000	0,85%
€ 25.001	€ 50.000	0,95%
€ 50.001	€ 75.000	1,05%
€ 75.001	€ 1.330.000	1,20%
€ 1.330.001	-	€ 15.960 + 2,35% van de woningwaarde voor zover deze hoger was dan € 1.330.000

54 Onttrekking privégebruik auto

Bij vraag 54a Gegevens auto('s) van de onderneming

Waren er in 2025 (bestel)auto's aanwezig in de onderneming? Bijvoorbeeld in eigendom, lease of huur? En was het mogelijk om 1 of meer van deze auto's privé te gebruiken? Vul dan bij vraag 54a de gegevens van deze auto('s) in, zoals het kenteken, de catalogusprijs en de periode waarin de auto ter beschikking stond voor privégebruik.

Voor het privégebruik van de auto('s) van de onderneming moet u een bedrag invullen. Wij verrekenen dit bedrag met de autokosten van de onderneming die u hebt ingevuld bij vraag 8a. Het bedrag dat wij verrekenen is maximaal het bedrag van de autokosten van de onderneming.

Privégebruik op jaarbasis niet meer dan 500 kilometer

Kunt u bewijzen dat er op jaarbasis niet meer dan 500 kilometer privé is gereden? Vul dan de gegevens van de auto('s) in en '0' bij 'Berekend privégebruik (auto's) van de onderneming'.

Met privégebruik bedoelen wij alle niet-zakelijke kilometers. Woon-werkverkeer valt onder zakelijke kilometers.

Berekend privégebruik auto('s) van de onderneming

De bijtelling is een percentage van de cataloguswaarde van de auto. In 2025 zijn er 2 tarieven voor de bijtelling: 17% en 22%. In 2025 vallen alleen bepaalde auto's zonder CO₂-uitstoot in het 17%-tarief. Het verlaagde percentage van 17% geldt voor auto's op waterstof. Voor nul-emissie auto's die niet op waterstof rijden geldt de 17% bijtelling maar tot een cataloguswaarde van € 30.000. Voor zover de cataloguswaarde meer bedraagt dan € 30.000 is de bijtelling 22%.

Hebt u een zonnecelauto van de onderneming? Dan is het bijtellingspercentage voor privégebruik 17%. Een zonnecelauto is een elektrische auto met geïntegreerde zonnepanelen. De energie voor de aandrijving van de auto wordt opgeslagen in een accupakket dat geen lood bevat. De zonnepanelen hebben een vermogen van ten minste 1 kilowattpiek en de accu mag geen lood bevatten.

Voor auto's die vóór 2025 op naam zijn gesteld, gelden andere tarieven. Kijk op belastingdienst.nl voor de juiste percentages.

Voor bepaalde bestelauto's geldt een andere berekening. Zie *Privégebruik bestelauto*.

CO₂-uitstoot

De CO₂-uitstoot van een auto staat op het milieulabel en op het certificaat van overeenstemming. U kunt dit certificaat opvragen bij de fabrikant of de importeur. U kunt ook de CO-uitstoot opzoeken op de site van de Rijksdienst voor het Wegverkeer (rdw.nl). U kunt daar ook de voertuiggegevens opvragen.

Waarde auto

De waarde van de auto is de oorspronkelijke catalogusprijs inclusief btw en bpm (belasting van personenauto's en motorrijwielen) en inclusief de accessoires die de dealer of de importeur vóór de tenaamstelling kenteken heeft aangebracht. Bepalend is de officiële nieuwprijs van de auto op de datum dat de auto voor het eerst is toegelaten.

Uitzondering

Is de (bestel)auto ouder dan 15 jaar? Dan is de bijtelling minimaal 35% van de waarde in het economisch verkeer in het boekjaar. Als de auto bijvoorbeeld op 1 mei 2025 15 jaar oud werd, gaat u de 1e 4 maanden uit van de catalogusprijs en de overige maanden van de waarde in het economisch verkeer.

Privégebruik bestelauto

De regels voor privégebruik gelden ook voor bestelauto's. Uitzondering hierop zijn bestelauto's die bijna uitsluitend geschikt zijn voor het vervoer van goederen. Het gaat dan bijvoorbeeld om auto's die alleen een bestuurdersstoel hadden en waarvan de bevestigingspunten van de passagiersstoel waren weggeslepen of dichtgelast. In dat geval verrekent u het aantal privékilometers maal de werkelijke kilometerprijs met de autokosten.

Verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto

Had u een bestelauto van uw onderneming? En had u een 'Verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto'? Dan hoeft u geen rekening te houden met het voordeel van het privégebruik van de bestelauto. Vul dan de gegevens van de auto('s) in en '0' bij 'Berekend privégebruik (auto's) van de onderneming'.

59 Specificatie aftrek om dubbele belasting te voorkomen volgens de vrijstellingsmethode

De afzonderlijke methode (per-country-methode) is een vrijstellingsmethode voor de berekening van de aftrek om dubbele belasting te voorkomen. Deze methode wordt gebruikt als een belastingverdrag, de Belastingregeling voor het Koninkrijk (BKE), de Belastingregeling voor het land Nederland (BRN) of het Besluit voorkoming dubbele belasting 2001 van toepassing is. Met de afzonderlijke methode wordt de aftrek om dubbele belasting te voorkomen voor ieder afzonderlijk land berekend. De resultaten van de verschillende landen worden dus niet bij elkaar geteld. Als in verschillende landen positieve en negatieve resultaten zijn behaald, krijgt u door het positieve winst bestanddeel eerder een aftrek om dubbele belasting te voorkomen.

Bij vraag 59a Vrijstelling wegens buitenlandse winst

Vul de winstbestanddelen in die afkomstig zijn uit een land waarmee Nederland een verdrag heeft om dubbele belasting te voorkomen en waarover de heffing is toegewezen aan het land van herkomst. Vul ook de winstbestanddelen in die afkomstig zijn uit Aruba, Curaçao en Sint Maarten en waarvan de heffing op grond van de BRK is toegewezen aan deze landen. Geef zowel de in het buitenland behaalde winsten als de geleden verliezen op.

Landcode

Vul de landcode van het land van herkomst van de winst in. Deze bestaat altijd uit 3 letters. Zie de *Landcodelijst* in de toelichting bij het aangifteformulier M op bladzijde 5. Staat het land niet in deze lijst? Vermeld dan XXX als landcode.

Aard bestanddeel

Het gaat hier om de aard van het winstbestanddeel. Bijvoorbeeld de opbrengst van onroerende zaken en de winst die is behaald met een vaste inrichting of een vaste vertegenwoordiger.

Winst in landsvaluta

Het positieve of negatieve bedrag van het naar Nederlandse maatstaven berekende winstbestanddeel, uitgedrukt in de valuta van het andere land.

Winst in euro's

Deze berekent u door de winst in buitenlandse valuta te vermenigvuldigen met de omrekenkoers.

Doorgeschoven winst of in te halen verlies uit voorgaande jaren

Het positieve bedrag van het winstbestanddeel waarvoor de overledene in voorgaande jaren nog geen aftrek heeft gehad om dubbele belasting te voorkomen. Of het negatieve bedrag van het winstbestanddeel dat u aftrekt van de positieve winst van dit jaar.

60 Specificatie aftrek om dubbele belasting te voorkomen volgens de verrekeningsmethode

Voor de berekening van de aftrek om dubbele belasting te voorkomen volgens de verrekeningsmethode, passen we in principe de gezamenlijke methode toe. Wilt u dat wij de afzonderlijke methode toepassen? En wilt u dus geen gebruik maken van de gezamenlijke methode? Dan kunt u dit bij vraag 60b aangeven.

61 Toepassing van een bilateraal verdrag, de Belastingregeling voor het Koninkrijk of het Besluit voorkoming dubbele belasting 2001

Bilateraal verdrag, Belastingregeling voor het Koninkrijk en Belastingregeling voor het land Nederland

Het gaat hier om het niet-terugvorderbare deel van de belasting die is geheven:

- in een land waarmee Nederland een belastingverdrag heeft
- op Curaçao
- op Aruba
- op Sint Maarten
- op Bonaire, Sint Eustatius of Saba

Hiervoor gelden de bepalingen van het desbetreffende verdrag of van de Belastingregeling voor het Koninkrijk of voor de Belastingregeling voor het land Nederland over dividenden, interest, royalty's of andere opbrengsten. De bevoegdheid om daarover belasting te heffen moet dan wel aan Nederland en aan het andere land zijn toegewezen.

In overeenstemming met het verdrag of met de Belastingregeling voor het Koninkrijk of met de Belastingregeling voor het land Nederland, kan dit deel van de belasting binnen bepaalde grenzen worden verrekend met de inkomstenbelasting die in Nederland is verschuldigd.

Besluit voorkoming dubbele belasting 2001

Het gaat hier om het niet-terugvorderbare deel van de belasting die is geheven op dividenden, interest en royalty's, waaronder vergoedingen voor het verlenen van technische diensten. De belasting moet geheven zijn in een ontwikkelingsland waarmee geen verdrag is gesloten. Het land moet dan voor de toepassing van het Besluit voorkoming dubbele belasting 2001 als ontwikkelingsland zijn aangewezen.

Vul per land de kolommen in die van toepassing zijn. Vermeld bij 'Voortwenteling eerder niet verrekende buitenlandse belasting' de belasting die in vorige jaren nog niet is verrekend en die op grond van artikel 37 van het Besluit naar dit jaar wordt voortgewenteld.

Winst uit onderneming

De volgende toelichtingen gaan over vragen 14 tot en met vraag 23 *Winst uit onderneming* van de **aangifte M 2025**.

Als u ondernemer was of medegerechtigde in een onderneming, dan had u winst uit onderneming. U was bijvoorbeeld medegerechtigde als u commanditair vennoot was in een commanditaire vennootschap.

Vul vraag 14 tot en met vraag 23 in en vermeld **over de Nederlandse periode** de winst uit onderneming uit Nederland en buiten Nederland.

Vermeld **over de buitenlandse periode** alleen de winst uit onderneming in of vanuit Nederland.

14 Winst uit onderneming: vrijgestelde winstbestanddelen

Bij deze vraag is een aantal objectieve vrijstellingen opgenomen. Dat zijn vrijstellingen waarbij bepaalde winsten of verliezen niet in de berekening van de belastbare winst worden opgenomen. Bij de berekening van de belastbare winst moet u de objectieve vrijstelling van de winst aftrekken.

Bij vraag 14a

Bosbouwvrijstelling

De winst uit een bosbedrijf is vrijgesteld van belastingheffing. 'Bos' is daarbij een zeer ruim begrip. Bomen als wegbeplanting of de bomen rond een boerderij beschouwen wij ook als een bosbedrijf. Het bosbedrijf mag deel uitmaken van een meeromvattende onderneming. Omdat de winst uit een bosbedrijf is vrijgesteld, is verlies dat wordt geleden ook niet aftrekbaar. Had u een verliesgevend bosbedrijf? Dan kunt u ons vragen om de vrijstelling niet toe te passen. U kunt het verlies dan aftrekken.

Landbouwvrijstelling

De landbouwvrijstelling geldt voor de positieve of negatieve waardeveranderingen van landbouwgronden die niet zijn ontstaan door de bedrijfsvoering of door bestemmingswijziging. Het landbouwbedrijf mag deel uitmaken van een meeromvattende onderneming. Dit is zo als in een onderneming bijvoorbeeld landbouw en loonwerk worden uitgevoerd.

Bij vraag 14b

De vrijstelling voor kwijtscheldingswinst is een vrijstelling voor winst die ontstaat als een schuldeiser afziet van het innen van een schuld die u bij hem had. In dat geval levert dit u winst op. Deze winst is onder de volgende voorwaarden vrijgesteld:

- De schuld was niet te innen, bijvoorbeeld door een (dreigend) faillissement.
- Van de winst die is behaald met de kwijtschelding, is alleen het deel vrijgesteld dat hoger is dan de te verrekenen verliezen uit werk en woning van de jaren tot en met 2024, en het verlies uit werk en woning over 2025. Verliezen in jaren die volgen op het jaar van kwijtschelding, verkleinen het vrijgestelde bedrag niet.

Voorbeeld

De onderneming van Aart heeft een schuld van € 25.000 aan Kees. Omdat Aart het bedrag definitief niet kan terugbetalen, besluit Kees om de schuld van Aart kwijt te schelden. Daardoor krijgt Aart een voordeel: de kwijtscheldingswinst. Voor hem is dat winst uit onderneming. Als Aart geen verlies uit werk en woning heeft uit het verleden of uit dit jaar, dan is het hele bedrag van de kwijtschelding vrijgesteld. Stel dat Aart nog € 11.000 aan verliezen heeft staan, dan moet de kwijtscheldingswinst eerst worden verrekend met die verliezen. De rest van de kwijtscheldingswinst (€ 14.000) is dan vrijgesteld.

Bij vraag 14c

Neemt u deel aan een project dat is gericht op hinderbeperking tijdens grootschalige werkzaamheden? Het gaat om projecten die zijn aangewezen door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De vergoeding die u ontvangt uit deze projecten, maakt geen deel uit van de belastbare winst.

15 Winst uit onderneming: kosten en lasten die niet of gedeeltelijk niet aftrekbaar zijn

Bij vraag 15a

Welke zakelijke kosten mag u aftrekken van uw opbrengsten?

Van de opbrengsten mag u zakelijke kosten aftrekken. Hiervoor geldt het volgende:

- Zakelijke kosten mag u helemaal aftrekken.
Dit zijn kosten die binnen redelijke grenzen nodig zijn voor de uitoefening van uw werk, zoals vakliteratuur.
- Kosten die geen zakelijk karakter hebben, mag u niet aftrekken.
- Van kosten die een zakelijk én privé-karakter hebben, mag u alleen het zakelijk deel aftrekken.
- Voor sommige kosten geldt een drempel, een normering of een aftrekbeperking.
Welke kosten dat zijn leest u bij *Kosten met een drempel*.
- Eventuele vergoedingen die u voor de kosten hebt ontvangen, moet u bij uw opbrengsten tellen.

Niet-aftrekbare kosten zijn bijvoorbeeld:

- kosten van een werkruimte in de woning en inrichting ervan, als u de woning niet als zakelijk had aangemerkt
Op belastingdienst.nl leest u in welke gevallen u de kosten wel mag aftrekken.
- telefoonabonnementen voor telefoonaansluitingen in de woonruimte
- kleding, met uitzondering van werkkleding
- kosten van persoonlijke verzorging
- ingehouden loonheffing en premie volksverzekeringen, premies voor de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen en inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet
- een vergoeding voor het werk van uw partner als die lager is dan € 5.000
Is de vergoeding € 5.000 of hoger? Dan is het hele bedrag aftrekbaar.

- kosten van muziekinstrumenten, geluidsapparatuur, gereedschappen, computers, beeldapparatuur en dergelijke
Dit geldt als deze behoren tot uw privévermogen of als u deze privé huurde.
- standsuitgaven zoals het lidmaatschap van een serviceclub of de Rotary
- kosten van vaartuigen voor representatieve doeleinden
- geldboetes die zijn opgelegd door een Nederlandse strafrechter of door een buitenlandse overheidsorganisatie en geldsommen om strafvervolgning te voorkomen
- boetes en verhogingen die zijn opgelegd bij de heffing van belastingen en premies
- boetes opgelegd door de Autoriteit Consument & Markt (ACM)
- buitenlandse boetes

Deels aftrekbare kosten zijn bijvoorbeeld:

- verhuiskosten
U mag verhuiskosten aftrekken als u verhuisde om zakelijke redenen. U mag alleen de kosten aftrekken die u maakte om de inboedel over te brengen naar een andere woonruimte. Daarnaast mag u een vast bedrag van € 7.750 aftrekken.
- kosten van huisvesting buiten de woonplaats gedurende maximaal 2 jaar
- kosten van privévervoermiddelen
U mag een vast bedrag van € 0,23 per zakelijk gereden kilometer aftrekken. Het maakt daarbij niet uit welk vervoermiddel u gebruikte.
- een gebruiksvergoeding voor privébezittingen (geen vervoermiddelen), die u zakelijk gebruikte
Die vergoeding is beperkt. U mag maximaal het bedrag van het voordeel uit sparen en beleggen aftrekken dat voor deze bezittingen geldt. U hoeft daarbij geen rekening te houden met het heffingsvrij vermogen.
- een gebruiksvergoeding voor privé gehuurde zaken (geen vervoermiddelen), die u zakelijk gebruikte
U mag hiervoor maximaal een even groot deel van de huurprijs en eventuele andere huurderslasten aftrekken.

Kosten met een drempel

Voor sommige kosten geldt een drempel van € 5.700. U mag alleen het bedrag boven de drempel aftrekken. Deze drempel geldt voor de volgende kosten:

- kosten voor voeding, drank en genotmiddelen
- kosten voor representatie zoals recepties, feestelijke bijeenkomsten en vermaak
- kosten voor onder meer congressen, seminars, symposia, excursies en studiereizen

De drempel van € 5.700 geldt ook voor de reis- en verblijfskosten in verband met de congressen en dergelijke die u voor uzelf maakt. Voor die reis- en verblijfskosten is bovendien maximaal € 1.500 aftrekbaar. Was het voor uw werk noodzakelijk om een congres bij te wonen, dan geldt dit maximum niet.

U kunt er bij de aangifte ook voor kiezen om het totaal van deze kosten voor 80% af te trekken. U hoeft deze kosten dan niet te verminderen met € 5.700. Op belastingdienst.nl leest u meer informatie over de aftrek van gemengde kosten.

16 Winst uit onderneming: winst uit zeescheepvaart volgens de tonnageregeling

U kunt vragen om gebruik te maken van de tonnageregeling. Dit is een systeem waarbij de winst gedurende een periode van 10 jaar, of een veelvoud daarvan, forfaitair wordt vastgesteld. De aanvraag moet zijn gedaan in het 1e jaar waarin u winst uit zeescheepvaart had.

Bij vraag 16a

Vul bij deze vraag de winst uit zeescheepvaart in. Neem dit bedrag over van de jaarrekening van de maatschappij.

Bij vraag 16b

Vul bij deze vraag de winst in volgens de tonnageregeling.

De behaalde winst per schip specificeert u bij vraag 50 van de Jaarstukken.

17 Winst uit onderneming: investeringsregelingen

Bij vraag 17a

Er bestaan 3 soorten investeringsaftrek:

- kleinschaligheidsinvesteringsaftrek
- energie-investeringsaftrek
- milieu-investeringsaftrek

Wilt u gebruikmaken van de investeringsaftrek? Vul dan in de Jaarstukken bij de aangifte de rubriek *Specificatie investeringsregelingen* (vraag 47 en vraag 48) in.

Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek

U kunt voor kleinschaligheidsinvesteringsaftrek in aanmerking komen als u in 2025 hebt geïnvesteerd in bedrijfsmiddelen. Het bedrag dat u van de winst mag aftrekken, is een bedrag volgens de *Tabel kleinschaligheidsinvesteringsaftrek 2025*. Bedrijfsmiddelen die minder hebben gekost dan € 450 komen niet in aanmerking voor de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek. U hebt ook geen recht op de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek voor bedrijfsmiddelen die bestemd waren voor verhuur.

Maakte uw onderneming deel uit van een samenwerkingsverband, zoals een vennootschap onder firma of een maatschap? Dan berekent u de aftrek anders. U neemt dan een percentage van de totale investering van het samenwerkingsverband. Op belastingdienst.nl vindt u meer informatie.

Gebruik de *Tabel kleinschaligheidsinvesteringsaftrek 2025* om te bepalen welk bedrag u moet nemen.

Let op!

Had uw onderneming een gebroken boekjaar? Dan moet u op de investeringen uit 2024 de tabel toepassen die hoort bij de kleinschaligheidsinvesteringsaftrek van 2024. Op belastingdienst.nl leest u hoe dat precies werkt.

Tabel Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek 2025

Investering	Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek
niet meer dan € 2.900	0%
€ 2.901 tot en met € 70.602	28% van het investeringsbedrag
€ 70.603 tot en met € 130.744	€ 19.769
€ 130.745 tot en met € 392.230	€ 19.769 verminderd met 7,56% van het deel van het investeringsbedrag boven € 130.744
€ 392.231 en meer	0%

Tabel Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek 2024

Investering	Kleinschaligheidsinvesteringsaftrek
niet meer dan € 2.800	0%
€ 2.801 tot en met € 69.765	28% van het investeringsbedrag
€ 69.766 tot en met € 129.194	€ 19.535
€ 129.195 tot en met € 387.580	€ 19.535 verminderd met 7,56% van het deel van het investeringsbedrag boven € 129.194
€ 387.581 en meer	0%

Energie-investeringsaftrek

U kunt kiezen voor de energie-investeringsaftrek als u in 2025 meer dan € 2.500 hebt geïnvesteerd in nieuwe bedrijfsmiddelen die het Ministerie van Financiën en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat hebben erkend als energie-investeringen. De energie-investeringsaftrek is 40,00% van maximaal € 151.000.000.

Het minimale investeringsbedrag is € 2.500 per bedrijfsmiddel. Kiest u voor de energie-investeringsaftrek? Dan kunt u geen milieu-investeringsaftrek krijgen voor diezelfde bedrijfsmiddelen.

Let op!

Voor de energie-investeringsaftrek geldt een meldingsprocedure. Het bedrag van de aftrek wordt vastgesteld door RVO. Via rvo.nl moet u een digitale melding doen bij RVO. Hier kunt u ook de brochure Energielijst downloaden. Daarin staat meer informatie over de energie-investeringsaftrek en de procedure.

Milieu-investeringsaftrek

U kunt kiezen voor de milieu-investeringsaftrek als u in 2025 meer dan € 2.500 hebt geïnvesteerd in nieuwe bedrijfsmiddelen die het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en het Ministerie van Financiën hebben erkend als milieu-investeringen.

Er zijn 3 categorieën, waarvoor verschillende percentages gelden. Kiest u voor energie-investeringsaftrek? Dan kunt u geen milieu-investeringsaftrek krijgen voor diezelfde bedrijfsmiddelen.

Let op!

Voor de milieu-investeringsaftrek geldt een meldingsprocedure. U moet een digitale melding doen via het e-loket van RVO. Op rvo.nl vindt u meer informatie.

Bij vraag 17b

Hebt u in 2025 bedrijfsmiddelen vervreemd (bijvoorbeeld verkocht of geschonken) waarvoor u in vorige jaren investeringsaftrek hebt toegepast? Dan kan het zijn dat u een deel van die aftrek moet terugbetalen. Dit gebeurt via de desinvesteringsbijtelling.

- U bent verplicht een deel van de aftrek terug te betalen als u aan de volgende 2 voorwaarden voldoet:
- U hebt de bedrijfsmiddelen verkocht of geschonken binnen 5 jaar na het begin van het kalenderjaar waarin u de investering deed.
 - De waarde van die bedrijfsmiddelen was gezamenlijk hoger dan € 2.900.

Het bedrag van de desinvesteringsbijtelling is afhankelijk van het bedrag waarvoor u het bedrijfsmiddel hebt vervreemd. De bijtelling is echter nooit hoger dan het bedrag van de eerder gekregen aftrek. Neem voor het bedrag dat u moet bijtellen hetzelfde percentage dat u bij de eerdere investeringsaftrek hebt toegepast.

20 Winst uit onderneming: medegerechtigde in een onderneming

- U geeft uw opbrengst ook aan als winst uit onderneming in de volgende situaties:
- U was medegerechtigde in een onderneming.
 - U verstrekke een lening aan een onderneming en de lening is achtergesteld bij andere schuldeisers. Of de vergoeding voor die lening is sterk afhankelijk van de winst uit die onderneming.

Let op!

U hebt in deze situaties géén recht op ondernemersfaciliteiten, zoals ondernemersaftrek.

Medegerechtigde

U was medegerechtigde in een onderneming als u bijvoorbeeld commanditair vennoot was in een commanditaire vennootschap.

Geldverstrekker

Leende u geld aan een ondernemer en functioneerde deze lening in feite als eigen vermogen van de onderneming? Of was de vergoeding voor de lening sterk afhankelijk van de winst van de onderneming? Dan geeft u de opbrengst aan als winst uit onderneming.

22 Winst uit onderneming: ondernemersaftrek

U kunt ondernemersaftrek krijgen als u in 2025 ondernemer was en winst uit onderneming had.

Urencriterium

Voor bepaalde soorten ondernemersaftrek geldt onder meer het (verlaagd)urencriterium. Verder heeft elke ondernemersaftrek aanvullende voorwaarden. Deze zijn vermeld bij de betreffende ondernemersaftrek.

Voldeed u aan het urencriterium? Dan kunt u de zelfstandigenaftrek krijgen, de aftrek voor speur en ontwikkelingswerk en de meewerkaftrek.

Voldeed u aan het verlaagd-urencriterium? En voldeed u aan de voorwaarden voor de startersaftrek? Dan kunt u de startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid krijgen.

Voorwaarden urencriterium

U voldeed aan het urencriterium als u aan de volgende 2 voorwaarden voldeed:

- U besteedde als ondernemer in 2025 minimaal 1.225 uur aan het feitelijk drijven van uw onderneming(en). Onderbrak u uw werk als ondernemer door uw zwangerschap? Dan tellen de niet-gewerkte uren over totaal 16 weken toch mee als gewerkte uren.
- U besteedde meer dan 50% van de tijd die u werkte aan uw onderneming(en). Was u in 1 van de jaren 2020 tot en met 2024 geen ondernemer? Dan hoeft u niet te voldoen aan deze voorwaarde van 50%.

Uren die niet meetellen

Maakte u als ondernemer deel uit van een samenwerkingsverband (maatschap of vennootschap onder firma) met huisgenoten, of met bloed- of aanverwanten in de rechte lijn of hun huisgenoten (de zogenoemde verbonden personen)? Dan tellen de uren niet mee voor het urencriterium als:

- uw werkzaamheden voor het samenwerkingsverband hoofdzakelijk van ondersteunende aard waren en het ongebruikelijk is dat voor deze werkzaamheden een samenwerkingsverband wordt aangegaan
- het samenwerkingsverband verband houdt met een onderneming waaruit de verbonden personen winst als ondernemer genoten, maar u zelf niet (de zogenoemde ondermaatschap)

Voorwaarden verlaagd-urencriterium

Besteedde u als ondernemer in 2025 geen 1.225 maar minimaal 800 uur aan het feitelijk drijven van uw onderneming(en)? Dan voldoet u aan het verlaagd-urencriterium. Onderbrak u uw werk als ondernemer door uw zwangerschap? Dan tellen de niet-gewerkte uren over totaal 16 weken toch mee als gewerkte uren.

Bij vraag 22a

U krijgt de zelfstandigenaftrek als u in 2025 aan alle volgende voorwaarden voldeed:

- U was ondernemer voor de inkomstenbelasting.
- U voldeed aan het urencriterium (zie *Voorwaarden urencriterium*).

De zelfstandigenaftrek is in 2025 een vast bedrag van € 2.470 voor ondernemers die aan het begin van het kalenderjaar de AOW-leeftijd nog niet hebben bereikt. Voor ondernemers die aan het begin van het kalenderjaar de AOW-leeftijd hebben bereikt, geldt een bedrag van € 1.235.

De zelfstandigenaftrek die u van de winst mag aftrekken, mag niet hoger zijn dan de winst vóór de ondernemersaftrek. De zelfstandigenaftrek kunt u alleen verrekenen met de winst en niet met ander inkomen in box 1 (zoals loon of een uitkering voor vroeg pensioen).

Let op!

Deze regeling geldt niet als u de startersaftrek krijgt.

U krijgt geen zelfstandigenaftrek over de winst die u behaalde als medegerechtigde.

Bij vraag 22b

Als startende ondernemer krijgt u de startersaftrek (verhoging van de zelfstandigenaftrek) als u voldeed aan de volgende voorwaarden:

- U kon in 2025 de zelfstandigenaftrek krijgen.
- U dreef in de jaren 2020 tot en met 2024 minimaal 1 jaar niet een eigen onderneming.
- U hebt in de jaren 2020 tot en met 2024 niet meer dan 2 keer gebruikgemaakt van de zelfstandigenaftrek.

De startersaftrek is € 2.123 (of € 1.062 als u aan het begin van het kalenderjaar de AOW-leeftijd had).

Bij vraag 22c

De zelfstandigenaftrek is niet meer dan het bedrag van de winst, behalve als u in aanmerking komt voor de startersaftrek.

Bij vraag 22d

De zelfstandigenaftrek die u van de winst mag aftrekken, mag niet hoger zijn dan de winst vóór ondernemersaftrek. Het deel van de zelfstandigenaftrek dat u niet van de winst over 2016 tot en met 2024 kon aftrekken, mag u in 2025 van de winst aftrekken. De winst moet dan wel hoger zijn dan de zelfstandigenaftrek over 2025.

Bij vraag 22f

U krijgt de aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk als u in 2025 aan alle volgende voorwaarden voldeed:

- U was ondernemer.
- U voldeed aan het urencriterium (zie *Voorwaarden urencriterium*).
- U hebt een S&O-verklaring van RVO waarin staat dat uw werkzaamheden onder speur- en ontwikkelingswerk vallen. In deze verklaring staat ook welk bedrag u hiervoor kunt aftrekken.
- U besteedde zelf minimaal 500 uur aan erkend speur- en ontwikkelingswerk.

U krijgt geen aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk over de winst die u behaalde als medegerechtigde.

De aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk is € 15.738.

U kunt de aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk nog verhogen met € 7.875, als u voldeed aan alle volgende voorwaarden:

- U was in 2025 ondernemer.
- U hebt in de periode 2020 tot en met 2024 minimaal 1 jaar geen eigen onderneming gedreven.
- U hebt in de jaren 2020 tot en met 2024 niet meer dan 2 keer gebruikgemaakt van de aftrek voor speur- en ontwikkelingswerk.

Bij vraag 22g

U krijgt de meewerkaftrek als u in 2025 aan alle volgende voorwaarden voldeed:

- U was ondernemer.
- U voldeed aan het urencriterium (zie *Voorwaarden urencriterium*).
- Uw fiscale partner werkte 525 uur of meer zonder vergoeding in uw onderneming, of de vergoeding was minder dan € 5.000.

U krijgt geen meewerkaftrek over de winst die u behaalde als medegerechtigde.

U moet het aantal meegewerkte uren aannemelijk kunnen maken. Het bedrag van de meewerkaftrek is voor uw fiscale partner geen inkomen. Uw fiscale partner hoeft daarover geen belasting te betalen.

Gebruik de *Tabel meewerkaftrek* om het bedrag te bepalen dat u mag aftrekken als meewerkaftrek. Hierbij telt niet mee de behaalde winst:

- bij onteigening
- bij het (gedeeltelijk) staken van de onderneming
- bij het overbrengen van vermogensbestanddelen buiten Nederland

Tabel meewerkaftrek

Aantal meegewerkte uren		Aftrek
van	tot	
525	875	1,25% van de winst
875	1.225	2% van de winst
1.225	1.750	3% van de winst
1.750	–	4% van de winst

Bij vraag 22h

U krijgt de startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid als u in 2025 voldeed aan alle volgende voorwaarden:

- U hebt aan het begin van het kalenderjaar de AOW-leeftijd nog niet bereikt.
- U was ondernemer.
- U was in 1 van de jaren 2020 tot en met 2024 geen ondernemer.
- U kon een arbeidsongeschiktheidsuitkering krijgen (zie *Arbeidsongeschiktheidsuitkering*).
- U voldeed niet aan het urencriterium, maar wel aan het verlaagd-urencriterium (zie *Voorwaarden verlaagd-urencriterium*).
- Er was in 2025 of in 1 van de jaren 2020 tot en met 2024 geen sprake van een zogenoemde geruisloze terugkeer uit een bv.

U krijgt géén startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid over de winst die u behaalde als medegerechtigde.

De startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid is:

- € 12.000 als u in 2020 tot en met 2024 niet gebruikmaakte van deze aftrek
- € 8.000 als u in 1 van de jaren 2020 tot en met 2024 gebruikmaakte van deze aftrek
- € 4.000 als u in 2 van de jaren 2020 tot en met 2024 gebruikmaakte van deze aftrek
- € 0 als u in 2020 tot en met 2024 3 keer gebruikmaakte van deze aftrek

De startersaftrek bij arbeidsongeschiktheid is maximaal de behaalde winst.

Arbeidsongeschiktheidsuitkering

Een arbeidsongeschiktheidsuitkering is een:

- uitkering volgens de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)
- uitkering volgens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)
- uitkering volgens de Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen (Waz)
- uitkering volgens de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong)
- uitkering volgens een buitenlandse wettelijke regeling die overeenkomt met 1 van de regelingen: WIA, WAO, Waz en Wajong
- uitkering bij arbeidsongeschiktheid volgens een aangewezen regeling
- periodieke uitkering of verstrekking van een verzekering bij invaliditeit of een ongeval

Bij vraag 22i

Staakte u uw hele onderneming in 2025, bijvoorbeeld doordat u de onderneming verkocht? Dan moet u belasting betalen over de stakingswinst. U mag dan de stakingsaftrek van de stakingswinst aftrekken. De aftrek is gelijk aan de stakingswinst, maar maximaal € 3.630.

U krijgt géén stakingsaftrek over de winst die u behaalde als medegerechtigde.

Maakte u eerder gebruik van de stakingsaftrek? Dan wordt de stakingsaftrek in 2025 beperkt.

23 Belastbare winst uit onderneming

Bij vraag 23a

De mkb-winstvrijstelling is een aftrekpost op uw winst. U krijgt deze vrijstelling als u in 2025 ondernemer was. U hoeft niet te voldoen aan het urencriterium.

Let op!

U krijgt géén mkb-winstvrijstelling over de winst die u behaalde als medegerechtigde.

De mkb-winstvrijstelling is 12,7% van het gezamenlijke bedrag van de behaalde winst uit 1 of meer ondernemingen. Om de mkb-winstvrijstelling te bepalen, moet u deze winst eerst verminderen met de ondernemersaftrek. Als uw onderneming verlies lijdt, verkleint de mkb-winstvrijstelling het verlies.

Bij vraag 23c en vraag 23d

Splits de belastbare winst uit onderneming van vraag 23b over de Nederlandse en de buitenlandse periode.

- Bij vraag 23c *Belastbare winst over de Nederlandse periode.*
- Bij vraag 23d *Belastbare winst over de buitenlandse periode.*

